

Stadiul

Programului de creștere a competitivității produselor industriale la 31.12.2008

Programul de creștere a competitivității produselor industriale administrat de către MEF, a fost intitulat în baza prevederilor OUG 120/2002 privind aprobarea Sistemului de susținere și promovare a exportului cu finanțare de la bugetul de stat.

Programul a fost promovat pentru îndeplinirea cerințelor minime de competitivitate (asigurarea nivelului de calitate la nivelul standardelor UE, implementarea celor mai bune practici la nivel mondial conform standardelor ISO 9000, ISO 14000, ISO 17025, ISO TS, OHSAS). Implementarea acestor cerințe minime permite produselor industriale românești să facă față competiției tot mai acerbe pe piața unică a UE, unde se realizează cca 70% din exportul României și care din 2007 devine și pentru țara noastră piață internă.

Programul de creștere a competitivității produselor industriale (HG nr. 1247/2005) este un program multianual care a demarat la începutul anului 2003, încadrându-se în pragul de minimis prevăzut de Legea 143/1999 privind ajutorul de stat cu modificările și completările ulterioare.

În baza acestui program statul acordă de la buget, operatorilor economici din industria prelucrătoare, sume de până la 90000 euro, pe o perioadă de 3 ani, pentru următoarele activități:

- a) implementarea și certificarea sistemelor de management a calității și/sau a sistemelor de management al mediului – 75% de la buget;
- b) implementarea și certificarea sistemelor de management al sănătății și siguranței ocupaționale, a sistemelor de management pentru responsabilitatea socială și de igienă alimentară și/sau a sistemelor de management al securității informației – 65% de la buget;
- c) dotarea și/sau modernizarea laboratoarelor de testare și etalonare existente, precum și acreditarea acestora, după caz – 65% de la buget;
- d) certificarea produselor și/sau obținerea etichetei ecologice pentru produse – 65% de la buget;
- e) asimilarea de tehnologii și produse noi care se realizează de operatorii economici pentru valorificarea rezultatelor cercetărilor obținute în cadrul programelor de cercetare-dezvoltare finanțate din fonduri publice și aplicarea invențiilor autorilor români protejate de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci - 65% de la buget;
- f) efectuarea de analize de evaluare comparativă pentru activități din industria prelucrătoare, în vederea realizării planurilor de restructurare-dezvoltare-viabilizare, a căror implementare va fi monitorizată – 50% de la buget;
- g) organizarea și amenajarea în incinta agenților economici, în spațiile existente, de expoziții și/sau standuri de prezentare a produselor industriale - 30%;
- h) înregistrarea și protejarea pe piața externă a mărcilor, desenelor și modelelor industriale românești - 45% de la buget.

Programul a avut un real succes în rândul operatorilor economici, numărul celor care l-au accesat și fondurile achitate acestora crescând continuu, așa cum rezultă din sinteza următoare:

mil. lei

Nr. crt.		2003	2004	2005	2006	2007
1.	Fonduri alocate inițial	14,0	28,0	28,256	24,658	20,900
2.	Fonduri alocate la rectificarea bugetară din septembrie 2007				41,658	28,900
3.	Fonduri alocate la ultima rectificare bugetară	6,5	16,37	21,756	35,770	24,000
4.	Fonduri achitate anual	2,202	16,375	21,756	35,770	22,377
6.	Documente de plată rămase din 2007				0,800	1,622
7.	Proiecte depuse (număr)	315	500	814	697	402
8.	Proiecte acceptate (număr)	200	308	342	413	270
9.	Proiecte finalizate	32	140	210	328	318

Datorită aprecierii incorecte a termenelor de realizare și a necesității organizării licitațiilor pentru achizițiile de bunuri și servicii conform OUG 34/2006, cu modificările și completările ulterioare și a HG 925/2006, au fost multe solicitări de decalări ale termenelor realizare ale etapelor chiar până la 20 decembrie 2008, iar unele au trecut în anul 2009.

Detaliat, situația derulării Programului la 31.12.2008 se prezintă astfel:

Nr. crt.		2008		2009
		Numar	Valoare	Valoare propusa
1	Fonduri alocate initial prin Legea Bugetului de Stat pentru anul 2008		40,000 mil.lei	35,000 mil.lei
2	Fonduri diminuate la rectificarea bugetara conform OUG 25/2008		5,000 mil lei	
3	Fonduri ramase pentru 2008		35,000 mil. lei	
4	Fonduri diminuate la rectificarea bugetara conform OUG 112/2008		2,500 mil. lei	
5	Fonduri ramase dupa rectificare conform OUG 112/2008		32,500 mil.lei	
6	Fonduri disponibilizate de DGPIIC prin adresa 580460/10.12.2008		3,000 mil lei	
7	Fonduri ramase dupa disponibilizarea din 10.12.2008		29,500 mil lei	
8	Proiecte depuse pentru 2008	351	46,810 mil lei	
9	Proiecte analizate în ședințele Comisiei din anul 2008	351	46,810 mil.lei	
10	Proiecte acceptate în ședințele Comisiei din anul 2008	233	32,455 mil.lei	
11	Renunțări la contracte din partea operatorilor economici	9	1,247 mil.lei	
12	Contracte nesemnate urmare Memorandului aprobat în ședința Guvernului din 4.11.08, referitor la criza economico-financiară	3		116.855 euro (0,431 mil.lei)
13	Contracte rămase din 2008 cu derulare în anul 2009	122		7,642 mil.lei

14	Total contracte încheiate și în curs de contractare	125		8,073 mil.lei
15	Total angajamente bugetare la 31.12.2008	511	29,384 mil lei	
16	Proiecte finalizate în 2008	264		
17	Plăți efectuate în 2008 pentru 2007		1,622 mil.lei	
18	Plăți efectuate total 2008		28,156 mil. Lei	
19	Plăți rămase neefectuate în 2008 și urmând a se achita în anul 2009			0,908 mil.lei

Derularea Programului a întâmpinat și o serie de dificultăți, între care menționăm:

- Aprecierea incorectă de către operatorii economici a termenelor de realizare ale etapelor, fapt care conduce la numeroase solicitări de decalare a acestora și întocmirea unui mare număr de acte adiționale la contracte;

- Dosarele cu documentațiile de plată s-au prezentat în număr mare, incomplete sau prezentate necorespunzător, necesitând o intensă corespondență pentru completarea și întocmirea corectă a acestora în vederea acordării "bun-ului de plată";

- Întârzierea executării contractelor de acreditare a laboratoarelor de către RENAR (organismul național de acreditare), conduce la imposibilitatea finalizării de către operatorii economici a ultimei etape din contract (acreditarea), ceea ce a condus la renunțarea operatorilor economici la ultima etapă, întrucât se depășeau cele 24 de luni prevăzute în actele normative ca durata maximă pentru derularea unui contract; în aceste situații operatorul economic realizează cu forțe proprii etapa de acreditare;

- Rezilierea contractelor determină întocmirea formalităților pentru recuperarea sumelor achitate, inclusiv a dobânzilor aferente.

Pe parcursul anului 2008 au fost executate un număr de 35 controale la operatorii economici, care au beneficiat de fonduri bugetare prin Programul de creștere a competitivității produselor industriale, de către reprezentanți DGPIIC împreună cu reprezentanți ai patronatelor și de la Camerele de Comerț și Industrie, constatându-se că în general au respectat clauzele contractuale.

Controalele au fost efectuate în Municipiul București, precum și în județele Alba, Argeș, Buzău, Iași, Mureș, Bistrița-Năsăud, Vrancea.

În anul 2008 a fost efectuată o misiune de audit de către Curtea de Conturi, atât la MEF cât și la operatorii economici care au beneficiat de fonduri de la bugetul de stat, rezultând o concordanță între prevederile contractuale și situația din teren, respectându-se prevederile legale. Totodată, s-au făcut o serie de recomandări privind îmbunătățirea Programului de creștere a competitivității produselor industriale, care se regăsesc și în noua hotărâre de guvern.

Întrucât începând cu luna august 2008 au devenit operaționale activitățile din operațiunea "Sprijin pentru implementarea standardelor internaționale", componentă a Programului Operațional Creșterea Competitivității Economice, finanțat din fonduri structurale, în care sunt cuprinse și activități similare cu cele prevăzute în Programul de creștere a competitivității produselor industriale, MEF a elaborat și promovat o nouă hotărâre de guvern, aprobată sub nr.HG 1510/2008 și publicată în MO 813/04.12.2008, care abrogă HG 1247/2005.

Această hotărâre a fost necesară pentru:

- evitarea finanțării de la bugetul de stat a acelor categorii de activități prevăzute în HG 1247/2005, similare cu cele prevăzute în Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice, pentru întreprinderile mici și mijlocii;
- reducerea procentelor de finanțare de la buget a proiectelor față de prevederile HG 1247/2005, conform practicilor europene;

- creșterea de la 90.000 euro la 200.000 euro, pentru un operator economic, pe o perioadă de 3 ani, a sumei acordate pe o perioadă de 3 ani consecutivi, în conformitate cu ajutorul de minimis;
- actualizarea categoriilor de activități finanțate de la bugetul de stat;
- modificarea condițiilor de eligibilitate pentru beneficiari în conformitate cu reglementările privind ajutoarele de minimis;
- actualizarea codurilor CAEN conform ordinului nr.337/2007 al Institutului Național de Statistică;
- emiterea unui Ordin al ministrului economiei pentru aprobarea “Schemei de ajutor de minimis pentru Programul de creștere a competitivității produselor industriale”

29.01.2009